

Dat is nou ook
TOEVALLIG!

Hein de Haan

Een studie over een gelukkige God, die ons alles doet toevallen

HOOFDSTUKKEN:

1. Het kan meezitten, Het kan tegenzitten 6
2. Onze Kurios - Hij doet ons alles toevallen 8
3. “Sun” = “Tezamen met” 11
4. He’s Got The Whole World In His Hands 14

1. Het kan meezitten, Het kan tegenzitten

Ja, zo is het toch? Is het niet een gelukkig toeval dat we elkaar hier zo treffen? Nou, laat ik eens beginnen met een citaat van Albert Einstein

“Toeval is Gods aanpak om anoniem te blijven”

Hoe wordt toeval in gewoon Nederlands taalkundig opgevat? Nou heel simpel: Het is toeval, dus geen opzet, geen van tevoren geënceneerde setting. Gewoon een samenloop van omstandigheden.

(even een gefantaseerd voorbeeldje)

Dus, dat mijn oud vriendje van school, wiens ouders gewoon fabrieksarbeiders waren net als de mijne, nu eigenaar is geworden van een multinational, terwijl ik pennenlikker ben geworden binnen één van de kleinste vestigingen van diezelfde multinational, dat heeft natuurlijk niks met kwaliteitsverschil te maken. Dat is puur toeval! Of.....

Laten we naar de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan gaan.

Lukas 10:31 Toevallig daalde een priester die weg af, en toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.

Nou, dat is ook toevallig! Dus geen planning! Geen opzet! Gewoon een samenloop van omstandigheden. Nou, bekijk het eens vanuit het plan dat de Heer had toen Hij deze gelijkenis begon. Het overkwam Hem niet dat plotseling in het verhaal die priester opsprong. De Heer had bij het vertellen van dit verhaal zo'n priester nodig in die setting. Dat moest iets duidelijk maken van het onderwijs dat de Heer (die titel alleen al! Dat komt nog.) ons hiermee wilde geven.

Ik denk zo dat de les van de barmhartige Samaritaan best wel redelijk bekend is. Daar hoeft ik dus niet zo uitgebreid op in te gaan. Maar die priester dan? Die priester daalde toevallig die weg af. Waarom hebben we nou steeds het gevoel dat onze Nederlandstalige invulling van dit woordje *“toevallig”* hier niet echt op zijn plaats is? Daarvoor duiken we nu eens wat uitgebreid speciaal voor dit woordje in de Schrift.

Je kan een gelukkig toeval hebben. Dat leek het geval met die priester. Je hebt in ons gewone Nederlandse taalgebruik natuurlijk ook een ongelukkig toeval. Het kan je namelijk behoorlijk tegenzitten. Denk maar aan mij, die pennenlikker. Natuurlijk is dat nou echt nooit opzet van jezelf. Je zou wel gek zijn. Nee, dat overkomt je gewoon. Je hebt ook altijd pech. Dus toeval kan de ene kant (de gelukkige kant) oprollen, maar het kan ook de andere kant (de ongelukkige kant) oprollen. Je bent dan toch wel echt overgeleverd aan het lot. Zo voelen we het dan.

Heb je door dat we dan al gelijk op een niet zo Bijbelse manier over geluk en ongeluk nadenken? Geluk of pech! Ach, het kan je meezitten, maar het kan je ook tegenzitten. Ik ben nou eenmaal niet Guus Geluk, meer Hein Flater. Maar mensen, ik ken wel een ander, die echt gelukkig is.

1 Timotheüs 1:11 Het evangelie van de heerlijkheid van de gelukkige God,

God zit dus niet zomaar een beetje God te zijn, nee Hij is de gelukkige God! Wat nou? Kwam dan zomaar al het geluk naar Hem toerollen? Zat het Hem echt mee? Nee, maar om te ontdekken wat er nou echt bedoeld wordt zijn er tegenwoordig goede

Bijbelcomputerprogramma's en voor wie een beetje digibeet is zijn er hele goede Strong Concordanten. Je kan dus zelf nalopen wat er eigenlijk in het Grieks daadwerkelijk staat. Iedere oen, waaronder zelfs ik, dus jij zeker, kan dat nagaan.

Paulus spreekt over onze gelukkige God. In de meeste vertalingen lees je hier dan iets als "*de zalige God*". Dat klinkt wel lekker vroom, maar zo'n uitdrukking glijdt ook gelijk gladjes van ons af, want hoe vroom ook, het zegt ons niks. We wensen elkaar aan het eind van het jaar een zalig uiteinde en daar bedoelen we dan iets dergelijks als een prettig oud en nieuw mee. We gebruiken het juist vanwege de nietszeggendheid. Sommigen denken dan ook dat je het allerlaatste harinkje bedoelt, dat ze achter hun kraag geslagen hebben: "*echt een overheerlijk, zalig uiteinde!*"

We gaan naar de grondtekst en daar komen we het woord "*Makarios*" tegen. Pak je nou de Strong Concordant erbij en zoek je dat woord op, dan vind je de volgende uitleg: "*Gelukkig, Voorspoedig*". Bij de kreet "*Gelukkig*" hadden we nog steeds ons eigen idee van toeval erin kunnen lezen, zo van: "*Ach ja, zo precies had God het ook niet gepland, maar het geluk lachte Hem toe*". Nee, achter dat woordje "*gelukkig*" staat er dan een komma met een volgend verklarend woord "*Voorspoedig*". God is dus gelukkig in het feit dat Hij voorspoedig is in al zijn plannen. Dat horen we ook terug in onze Nederlandse uitdrukking dat Hem alles gelukt. Hij had van begin tot eind een plan en alles lukt. Waarom? Hoezo? Nou, Hij is namelijk de gelukkige God. Hou dit in de verdere studies vast want hiermee zitten we met dit woordje "*toeval*" ook helemaal op dezelfde weg.

2. Onze Kurios - Hij doet ons alles toevallen

We vonden in onze eerste studie over dit “*Toeval*” gelijk al een heel mooie overeenkomst met het “*Geluk*”. Nu gaan we over dit ene woordje “*Toeval*” nog wat dieper graven in de Schrift.

Lukas 10:31 Toevallig daalde een priester die weg af, en toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.

Hier hebben we het meest concrete woord voor “*toeval*” en die komt maar één enkele keer in de grondtekst van het Nieuwe Testament voor, namelijk hier.

Het Griekse woord voor toeval is nou ook nog eens toevallig een heel aparte: “*Sugkuria*”, Een samenvoeging van twee woorden.

1/ “*sun*” = tezamen met

2/ “*kuria*”, afgeleid van “*Kurios*”. Dat is altijd de meester, bezitter of heer. Het is dus Degene die heerst of regeert. Wat is echter de letterlijke betekenis van “*Kurios*”? Dat is: “*Degene, die toebedeelt*” of “*Degene, die het ons doet toevallen*”. Het is dus Degene die voor alle toevalligheden zorgt. Zelfs als wij iets niet beschouwen als iets toevalligs, dan nog is het ons toegefallen.

Zowel God, de Vader, wordt de “*Kurios*” genoemd als de Zoon van God. De Zoon is het beeld van Vader, Hij is het Woord van Vader, Hij is Degene, Die ons de onzichtbare God toont. Vader God doet ons dus gebeurtenissen toevallen, maar de Zoon van God doet het dus ook omdat Hij alles doet wat Hij de Vader ziet doen.

Ja, we draaien ons onderzoek van dit woord dus een beetje om. We beginnen bij het tweede woord van deze samenstelling. Dat zal het voorvoegsel “*sun*” alleen maar duidelijker doen uitkomen.

Ik weet niet of jullie dat ook zo kennen, maar ik heb nogal in de maag gezeten met de volgende tekst:

1 Corinthiërs 12:3 Niemand kan zeggen: Heer Jezus, dan door de Heilige Geest.

Onvoorstelbaar vond ik deze uitspraak. Ik zal even aangeven hoe dit op mij overkwam: “*Voor een ongelovige is het dus uitgesloten dat hij of zij Jezus zo maar aanspreekt of over Hem spreekt als Heer! Dat is alleen voor ons als gelovigen, die Hem kennen*”. Tja, ik lette er dus op dat ik het telkens over De Heer Jezus had. Wat een afgang toen ik ontdekte dat menig uitgesproken ongelovige ook heel makkelijk over de Heer Jezus kon spreken. Ze namen zomaar de terminologie over en dat zonder dat zij de Heilige Geest kenden in hun leven.

Het probleem was dat ikzelf niet doorhad wat ik feitelijk beleed met Hem “*Heer*” te noemen. Daarmee beleed ik Hem als de “*Kurios*”, als Degene die mij alles toebedeelt. Hij zorgt dat echt elk klein facet tot op ook het uiterst grote in mijn leven mij toevalt. Daar had ik in die tijd nog geen enkele notie van. Maar dat is nou juist de inhoudelijke betekenis van “*Kurios*”: Hij doet het ons allemaal toevallen.

1 Corinthiërs 12:3 Niemand kan zeggen: Heer Jezus, dan door de Heilige Geest.

Eigenlijk pikte ik deze uitspraak als een puur wettisch gegeven op. Zo van: *Nu we Jezus als onze Redder kennen, nu horen we Hem wel Heer Jezus te noemen! Als we dat niet doen geven we daarmee aan dat de Heilige Geest niet werkt in ons leven.*”

Voor alle duidelijkheid. Ook in die tijd zorgde de Heer voor alles wat mij toeviel, willekeurig of dat op mij nu als toeval overkwam of dat het nou gepland leek. De Heer deed mij alles toevallen. Dat gebeurde namelijk gewoon simpelweg omdat Hij nou eenmaal *Kurios* is. Hij doet alles toevallen. Dat doet Hij bij jou en bij jou en eigenlijk bij een ieder, gelovig of ongelovig. God volvoert Zijn plan.

Maar wat bedoelt Paulus dan als hij zegt dat niemand Jezus Heer kan noemen dan alleen door de Heilige Geest. Gewoon de letterlijke lijn volgen. *“Kurios”* is degene die toebedeelt. De Heilige Geest geeft dus duidelijkheid, inzicht en erkenning dat Jezus niet zomaar een mens is (wat concreet ook zo is), maar dat Hij degene is die ons alles toebedeelt. *1 Timotheüs 2:5 Er is één God en één Middelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus,* We komen niet door onze eigen wijsheid tot dat inzicht. Het is de Heilige Geest, die dit ons doet zeggen.

Wie is de *Kurios* van alles en iedereen? (Slechts enkele teksten)

Mattheüs 11:25 Vader! “Kurios” van de hemel en van de aarde!

Handelingen 17:24 De God, die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is, Hij is “Kurios” van hemel en aarde,

Romeinen 10:12 God is dezelfde “Kurios” van allen,

Romeinen 14:8 Wij zijn van de “Kurios”.

Zie je wat we hier zo eventjes langs zien komen? God is de Heer van allen. Dus niet alleen van de gelovigen. Hij is Heer van alles en iedereen. En wat deed ik in de tachtiger jaren? Als evangelist kwam ik aanzetten met de oproep: *‘Maak Jezus je Heer en Redder’*. Wat gebeurt er dan? Nou, dan draaien we de hele boel om. Dan is Hij het verplicht om ook jouw Heer en Redder te worden. Laat ik het zo scherp mogelijk zeggen. Jij hebt dan namelijk in jouw eigen wilskracht Hem opdracht gegeven om je Heer en Redder te worden.

Echt, dat is kolder. Jij maakt Jezus niet tot Heer. Hij is allang Heer. Jij maakt Hem niet tot Redder. Hij heeft Zelf voor jouw redding gezorgd. Probeer God en Zijn Zoon nergens toe te verplichten. Jij bent God niet!

‘Maak Jezus tot je Heer en Redder’. Dat zou betekenen dat jij die macht bezit. Elke keer als jij God weer ergens toe wilt verplichten zeg je feitelijk: *‘God ik geloof niet dat U almachtig bent.’*

“Kurios”, oftewel Degene die ons alles doet toevallen, Hij bepaalt ons doen en laten. (Slechts enkele teksten)

1 Corinthiërs 4:19 Ik zal spoedig naar jullie toekomen, als de “Kurios” het wil,

1 Corinthiërs 7:17 Zoals God aan ieder apart heeft toebedeeld, zoals de “Kurios” een ieder geroepen heeft, zo zal hij wandelen.

1 Corinthiërs 15:58 Overvloedig in het werk van de “Kurios”.

1 Corinthiërs 16:7 Ik hoop een tijdje bij jullie te blijven, als de “Kurios” het toestaat.

1 Corinthiërs 16:10 Hij (Timotheus) werkt het werk van “Kurios”

In onze menselijke ogen is het wonderlijk, bijna ongeloofwaardig, dat echt alles toevallt bij iedereen door Degene die het hen doet toevallen, dus door God. (Slechts enkele teksten)
Habakuk 1:5 Ik (Yahweh) zal iets doen in jullie tijden, wat jullie niet zullen geloven, als men erover spreekt. (straks in Handelingen)

Mattheüs 21:42 Van “Kurios” is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen.

Handelingen 13:41 Ik (Kurios) doe een werk in jullie tijden, wat jullie niet geloven zullen als iemand het jullie vertelt.

We kwamen het eerste voorbeeld van een gebeurtenis dat toeviel tegen bij die priester.
Lukas 10:31 Toevallig daalde een priester die weg af, en toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.

De Heer ("Kurios") Jezus geeft hier aan dat dus door de heerschappij van Vader God die priester langskwam.

Hier komt nog een voorbeeld ter overdenking:

Prediker 9:11 We zijn allemaal van tijd en toeval afhankelijk.

Oftewel wat God van tevoren gepland heeft, daarvan zorgt Hij dan ook dat dit als zodanig voltrokken wordt. Salomo tekent dit keurig uit in het begin van ditzelfde vers, waar hij aangeeft dat de snelheid niet echt helpt bij het rennen en dat de sterkte ook al helemaal niet helpt in de strijd en dat het voedsel niet helpt om wat wijzer te worden. Nee, we zijn allemaal van tijd en toeval afhankelijk.

Er is echter ook nog een Bijbeltekst, die lijkt aan te geven dat de hand van God niet in het toeval kan zitten.

1 Samuël 6:9 Let op: trekt zij (de ark van het verbond) op in de richting van haar gebied, naar Beth-sjemes, dan heeft zij (die ark dus) ons dit grote kwaad berokkend; maar zo niet, dan weten wij dat niet Zijn hand ons leed gedaan heeft; dan is het ons toevallig overkomen.

Deze Filistijnen hadden geen kennis van Gods doen en laten. Zij zochten via ervaring de waarheid. Lijkt verdacht veel op veel christelijke zoektochten. Logisch dat zij, net als veel hedendaagse gelovigen, bij voorbaat al denken dat ze vanzelfsprekend toeval en de hand van God tegenover elkaar kunnen plaatsen.

Vader God is de Kurios van allen. Hij is Degene, die alle gebeurtenissen in ons leven ons doet toevallen. Hij spreekt tot ons in de Zoon, die alles doet wat Hij Zijn Vader ziet doen. Hij is onze Heer (Kurios) Jezus. Is het niet geweldig dat we zo in afhankelijkheid van Hem ons leven mogen leiden?

3. “Sun” = “Tezamen met”

Lukas 10:31 Toevallig daalde een priester die weg af, en toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.

Had ik nou nooit eens eventjes stiekempjes deze tekst doorgelopen in de grondtekst, dan was ik niet op dat hele aparte woord “*sugkuria*” gestuit met als gevolg dat dit hele “*Bij Geval*” ook voor mij los in de lucht was blijven hangen. Ik vermoed dat het zo met de meesten van ons gaat.

We hadden al ontdekt dat dit aparte Griekse woord eigenlijk een samenvoeging is van twee woorden.

1/ “*sun*” = tezamen met

2/ “*kuria*”, afgeleid van “*Kurios*”. De meester, de bezitter of de heer, en eigenlijk in de letterlijke betekenis van dit woord: “*Degene, die toebedeelt*” of “*Degene, die het ons doet toevallen*”.

We zijn in de vorige studie diep gedoken in de letterlijke betekenis van het tweede woord in deze samenstelling. En Wie kwamen we daar tegen? De autonome, soevereine, gelukkige God, die alles in Zijn hand heeft. Hij is Degene die voor alle toevalligheden zorgt.

In mijn eigenzinnigheid houd ik nu maar keurig de omgekeerde volgorde, die we uiteindelijk toch al in de vorige studie gestart zijn, aan. Het is dus tijd om wat licht te werpen op dat voorvoegsel “*sug*”, wat afgeleid is van een gigantisch belangrijk Grieks woord, namelijk “*sun*”. Zegt het je al iets? Gaat er al een belletje rinkelen? Valt er al een kwartje? Nee, ik heb het niet over het pak waspoeder met mega reinigingskracht. “*Sun*” is het vaste voorvoegsel daar waar de Schrift al de zegeningen opsomt van het werk van Christus!

TEZAMEN GESTORVEN

“*sun*” = tezamen met. Wat houdt dat werk van Christus voor ons dan concreet in?

Romeinen 6: 6 dit weten wij immers, dat onze oude mens tezamen mee [Grieks: sun] gekruisigd is,

Romeinen 6:8 Aangezien wij dan tezamen met Christus gestorven zijn,

Galaten 2: 20 Ik ben met Christus gekruisigd. Ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij;

Colosse 2:20 Aangezien jullie tezamen met Christus afgestorven zijn aan de eerste beginselen van de wereld,

We zijn gekruisigd! We zijn gestorven! Maar dat zit hem allemaal in dat “*Sun*”. Dat “*sun*” wijst op onze versmelting met Christus, hier in zijn sterven. Concreet houdt het in dat we dood zijn voor de wereld, dood zijn voor de wet, dood zijn voor de zonde en zelfs dood zijn voor alle eerste beginselen van de wereld. We zijn namelijk tezamen met (sun) Christus gestorven.

TEZAMEN BEGRAVEN

Romeinen 6: 4 Wij zijn dan tezamen met [Grieks: sun] Hem [Christus] begraven door de doop in de dood,

Ja, wij kunnen het wellicht opvatten als iets dat niet zo concreet is. Wij kunnen het dan misschien wel (helemaal tegen de Schrift in) opvatten als een plaatje. God bekijkt ons gestorven zijn **TEZAMEN MET/SUN** Christus als een absoluut gestorven zijn. Voor God zijn we heel realistisch dood. Het is voor een dode dat er een begrafenis geregeld wordt. Zoiets doe je niet voor iemand die wel wat ziet in een plaatje van de doop. Die springt namelijk nog gewoon

rond. Die heeft geen begrafenis nodig. Wij wel. God heeft ons **TEZAMEN MET/SUN** Christus begraven.

TEZAMEN LEVEND

“sun” = tezamen met. Wat houdt dat werk van Christus voor ons leven dan in?

2 Corinthe 13:4 Wij zullen tezamen met Hem leven voor jullie uit de kracht van God.

Colosse 2:13 Ook jullie heeft Hij levend gemaakt tezamen met Hem,

De reële consequentie van deze volkomen versmelting, die dit “Sun” uitdrukt betekent dat Christus echt jouw en mijn Leven is. Vaak komen mensen na afloop van een toespraak over dit onderwerp naar me toe om te zeggen: “Ja, die genade is allemaal mooi en aardig, maar wij hebben wel onze eigen verantwoording! Ik heb door de genade de vrijheid om iemand om te leggen, maar als ik dat dan ook daadwerkelijk ga doen, dan ben ik wel verantwoordelijk en dan moet ik wel de gevangenis in.”

Christus is ons Leven! Op die boodschap dan zo’n reactie krijgen. Dat is eigenaardig! Maar het gebeurt telkens opnieuw. Waar zien ze Christus voor aan? Een moordenaar? Dat plegen van een moord wordt ook nog wel eens verwisseld met verkrachting of roof of nog iets anders. Tja, wat mij betreft krijgt een moordenaar, verkrachter of iemand met één van die vele andere vergrijpers zijn verdiende gevangenisstraf. Daarvoor is er een rechtssysteem in Nederland. Maar begrijp je dat het vreemde erin zit dat blijkbaar zodra je Christus als ons Leven verkondigt, men op dergelijke ernstige delicten wijst. Ik krijg dan echt de indruk dat in die lijn van denken Christus echt het meest gruwelijke in de mens naar boven brengt.

Efeziërs 2:5 God heeft ons levend gemaakt tezamen met Christus,

Tezamen met Christus levend. Die vereenzelviging tot één plant met Christus komt uit in dat hele piepkleine Griekse woordje “sun”. De Schrift tekent het als de reële werkelijkheid dat hierdoor Christus nu ons leven is, vandaar dat Paulus als vanzelfsprekend kon aangeven dat nu dan ook de liefde van Christus hem drong. Zo’n reactie hierboven over moordneigingen tekent glashelder dat men deze heerlijke waarheid gewoon niet kent. In zekere zin leerstellig dan misschien wel, maar voor de praktijk niet.

TEZAMEN MET HEM ALLES

Romeinen 8:32 God zal ons tezamen met Hem alle dingen schenken?

We drijven te ver van ons onderwerp af als we hier eenmaal verder op in zouden gaan. Mensen! Wat een rijkdom in onze eenwording met Christus, wat in dit kleine woordje “sun” tot uiting komt.

TEZAMEN MET HEM ONZE TOEKOMST

Filippi 1:23 Ik verlang heen te gaan en tezamen met Christus te zijn, want dit is verreweg het beste;

Colosse 3:3-4 Jullie zijn gestorven en jullie levens zijn verborgen tezamen met Christus in God. Wanneer Christus verschijnt, die ons leven is, zullen jullie ook tezamen met Hem verschijnen in heerlijkheid.

Onze positie in Christus is dus wat we geestelijk concreet nu al geworden zijn dankzij het feit dat Christus zich één gemaakt heeft met ons aan het kruis. Hij noemde dat zelf de doop, waarmee Hij gedoopt zou worden, wat hem zo bekleemde totdat het volbracht zou zijn. Wij kunnen nu juichen want het is volbracht! Hij heeft zich één met mij en met jou gemaakt en wij zijn daarmee ook één gemaakt met Hem. Dat alles wordt uitgedrukt in dat ene woordje “sun”, dat woordje dat we toevallig ook tegenkwamen in die uitdrukking in Lukas 10: 31.

Daarmee is de koek nog niet op. Alles lijkt vast te liggen in dit simpele “*tezamen met*”. Kijk maar eens naar de volgende tekst:

Efeziërs 3: 6 Zij uit de volken zijn tezamen-erfgenamen (SUGKERONOMA) en tezamen-lichaam (SUSSOMA) en tezamen-deelgenoten (SUMMETOCHA) van Zijn belofte in Christus Jezus door het evangelie;

Ook hier, net als in ons Griekse woord “*sugkuria*” diverse vervoegingen voor ditzelfde voorvoegsel. Telkens is het echter een afleiding van “*sun*”. Vandaar die prachtige inhoud. Alles zijn en bezitten we door onze eenwording of versmelting met Christus in Zijn werk.

“SUGKURIA” - Toevallig - Samen met Hem, die alles doet toevallen

Lukas 10:31 Toevallig daalde een priester die weg af, en toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.

Het vers hier begint in de meeste vertalingen met “*Bij geval*”, waarbij het wijst op de gebeurtenis die daar plaatsvindt: De priester, die de weg afgaat. In tegenstelling tot alle bovenstaande voorbeelden gaat het hier niet om de positie van een persoon, maar om iets in verband met die gebeurtenis. Die gebeurtenis is helemaal in eenheid of is versmolten met Hem, die alles doet toevallen.

Wat is hier precies aan de hand? De Heer (Kurios) geeft hier een bepaald inzicht door, waarvoor Hij een gelijkenis gebruikt. Hij zet daar dit keer de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan voor in. We kennen de gelijkenis en ook de prachtige verwijzing naar de Heer zelf in die Samaritaan. Maar de Heer had binnen deze gelijkenis nog meer aan onderwijs in de planning. Daarvoor zette Hij hier die priester is. Vandaar dat samen met Hem, die alles toebedeelt deze priester werd ingezet. De Heer heeft alles in de hand, zelfs de vrome gang van die huichelaar.

4. He's Got The Whole World In His Hands

Lukas 10:31 Toevallig daalde een priester die weg af, en toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.

Gods aanpak om anoniem te blijven lag volgens Einstein in de toevalligheden. Ik zou Gods aanpak inderdaad niet zomaar in het handelen van die priester hebben gezien, maar.....

Prediker 9:11 We zijn allemaal van tijd en toeval afhankelijk.

Ja, God is het die ons alles doet toevallen. Wij zijn daarvoor van tijd en toeval afhankelijk. God heeft alles geschapen en Hij kijkt naar de tijd als een overzichtelijk geheel en ziet elk moment op elk gewenst tijdstip. Voor Hem is de gebeurtenis oftewel het toeval in 2130 even helder en duidelijk zichtbaar als de historische gebeurtenis van 1918 en alles kwam of komt uit Zijn hand. Wij zitten er middenin en zijn van tijd en toeval afhankelijk.

Dit alles maakt het ineens ook een stuk duidelijker hoe het mogelijk is dat de wil van God in Israël door loting gevonden werd.

Handelingen 1:26 Zij wierpen het lot over hen en het lot viel op Matthias en hij werd tot de elf apostelen gerekend.

De volgelingen van de Heer zouden bestaan uit 12 apostelen. Judas ontbrak, dus moest er weer eentje bij gezocht worden. Hoe zouden wij dat nou aangepakt hebben?

Ik denk dat wij daar een stevig lange bestuursvergadering tegenaan gegooid zouden hebben. Dit moet grondig doorgedacht en doorgesproken worden zodat we met een nuchtere, doorworstelde conclusie kunnen komen. Ehhh.....Nee, zij deden het met loting. *“Hoe kunnen ze nou zoiets belangrijks aan het “toeval” overlaten?”* Jaja, ons vlees reageert gelijk. Onze onnozelheid brengt ons er meeste kans zelfs toe om voor zoiets belangrijks maar te vertrouwen op ons eigen gezonde verstand met het argument: *“Het gaat hier wel om de zaak van de Heer!!!”*

Tja, het is ook de zaak van de Heer. Dat is zelfs juist de reden waarom Kurios het ons doet toevallen. Zo'n bestuursvergadering? Nee, zo werkt het niet! God werkt Zijn plan uit gewoon in het toeval.

Spreuken 16:33 Het lot wordt in de schoot geworpen, maar elke beslissing daarvan is van Yahweh.

Bij loting hebben wij (mensen) geen enkel flauw vermoeden hoe het uit zal pakken. Maar er is dus Eén, die daar nou juist de hand in heeft. Gods plan in een lot uit de loterij. Hij regelt alles!

Ja, wij zitten er behoorlijk naast met te denken dat de Heer (“Kurios”) niet het toeval zou beheren. De Heer (“Kurios”) leidt gewoon alle stappen. Hij heeft jouw hele leven in Zijn hand. (He's Got The Whole World in His Hands). Het valt ons allemaal toe. Of je nou heel hard zelf voor de Heer (“Kurios”) rent en vliegt of dat je het nou overlaat aan de Heer (“Kurios”), oftewel je doet het werk van de Heer, die je het alles doet toevallen (“Kuria”), jouw en mijn en ieders leven is en blijft een kwestie van toeval (“Sugkuria”).

Nog eens onze begintekst:

Lukas 10:31 Toevallig daalde een priester die weg af, en toen hij hem zag ging hij aan de overkant voorbij.

Het woordje “*Toevallig*” is dus een vertaling van het Griekse woord “*sugkuria*”. Een combinatie van twee woorden “*sun*”, dat “*tezamen met*” betekent en “*kurios*”, dat “*toevallen*” betekent, vandaar dat wij daar vooral de heerschappij in zien. In dit “*sugkuria*” zien we dus de versmelting van een gebeurtenis met de Kurios. Het draait hier dus niet om ons als gelovigen, die ook versmolten met die Heer. Goed om te beseffen dat elke gebeurtenis ons toevalt.

Nu eens kijken wat er hier in deze gelijkenis als gebeurtenis toevalt. Had ik, of willekeurig elke andere gelovige, dit verhaal bedacht, dan ben ik er wel haast zeker van dat we voor een bepaalde gebeurtenis, die deze half dode man langs de kant van de weg toegevallen kreeg, eerder gedacht hebben aan die barmhartige Samaritaan. We kennen allemaal het verhaal van die liefdevolle, barmhartige zorg, die deze Samaritaan verleende aan dit slachtoffer. “*Nou*”, zouden wij zeggen, “*dit heeft God hem echt laten toevallen*”. Zo denken wij. Vanwege die geweldige zorg en liefde zien we in die Samaritaan zelfs een type van Christus Jezus. “*Dat moet echt van God komen!*”, denken we namelijk. En natuurlijk komt dat ook van God.

Maar dan toch wel die grote stap: Wij zouden dat toevallen niet zo snel bij die huichelaar van een priester denken, die hem wel eventjes heel vroom mooi laat stikken. Nou juist daar gooit de Heer dus de toeval als de hand van God in dit verhaal, waarmee Hij ons foutieve denken corrigeert. Tja, die les had vroom Heintje nodig en daarom deed de Heer deze priester aan dit verhaal toevallen.

Wat ons dus schijnbaar als een willekeurige gebeurtenis overvalt, daar heeft God, net als bij deze priester, Zijn hand in. We kennen die teksten wel:

Lucas 12: 7 Ja, ook de haren van je hoofd zijn allemaal geteld.

Mattheus 10: 29 Worden niet twee musjes verkocht voor één penning? En niet één van hen zal op de aarde vallen zonder je Vader.

Jesaja 46: 9 Ik ben God, en niemand meer; een God, wiens gelijke nergens is: Ik, die tevoren verkondig wat hierna komen gaat, ja, vooraf wat nog niet aanwezig is, Ik zeg: Mijn raad zal bestaan, en Ik doe alles waar Ik zin in heb; Ik, die een roofvogel roep uit het Oosten, en een man, die mijn raad volbrengt, uit een ver land; wat Ik zeg, dat zal Ik ook doen komen; wat Ik denk, dat zal Ik ook volledig uitvoeren.

Nou, probeer daar maar eens omheen te komen! En toch, we hebben zo onze ideetjes over wat God nou wel en wat Hij nou niet doet. Denk bijvoorbeeld eens aan onze indeling in echt belangrijke dingen en de wat minder belangrijke dingen.

We perken Gods toebedeling nogal eens in tot zogenaamde echt belangrijke zaken. De rest verzorgen wij wel. Voor God is die indeling er gewoonweg niet. Fantasietje van ons. Als God nou zijn hand heeft in het leven of dood van elke mus, wat moeten we dan onder belangrijk of onbelangrijk plaatsen? God is gewoon de autonome Soeverein!

Het is best goed om te beseffen dat als we weer een nieuwe baan krijgen, dat het ons toevalt van de Kurios, de Heer, of dat als we verliefd worden en gaan trouwen, dat het ons toevalt van de Kurios, de Heer, of als we een pracht van een baby krijgen, dat dit ons toevalt van de Kurios, de Heer, of als ons bedrijf floreert, dat dit ons toevalt van de Kurios, de Heer.

Het is echter ook goed om te beseffen dat als we ontslagen zijn, dat dit ons toevalt van de Kurios, de Heer, of als we gescheiden zijn, dat dit ons toevalt van de Kurios, de Heer, of als we een miskraam hebben gehad, dat dit ons toevalt van de Kurios, de Heer, of als ons bedrijf failliet is gegaan, dat dit ons toevalt van de Kurios, de Heer.

God heeft alles in Zijn hand en alles valt ons toe van de Heer, zelfs zo'n onmenselijke priester, die wel vroom is maar geen barmhartigheid kent en aan de overkant van de straat verder loopt (*"Ik heb een belangrijke spreekbeurt over geestelijk leven"*). Dat Aso-gedrag viel die halfdode man, die daar lag aan de kant van de weg, toe van de Heer, van de Kurios.

Hoe kan dat? Waarom handelt God zo vreemd naar ons inzicht?

Romeinen 8: 28 God laat alles samenwerken tot in het goede;

Er is dus niets wat buiten Zijn toebedeling omgaat. Alles werkt samen en dat is Gods werk. Het goede werkt samen, maar ook het kwade werkt samen onder die heerschappij van de Heer, de Kurios. Het zijn allemaal onderdelen binnen het plan van God om te komen tot in het goede.

Gods plan loopt uit tot in het goede. Nu is God nog bezig met al die samenwerking van alles. Die samenwerking van fijne, heerlijke momenten en rotte, kapotslaande momenten gaat door tot in het goede. Wij hebben een kreet bij ons op het toilet hangen: *"Het leven wordt voorwaarts geleefd en achterwaarts begrepen"*.

Ik kan je zeggen dat ik met mijn 69 jaar nu wel al terugkijk op mijn leven en soms de logica van bepaalde gebeurtenissen begrijp, maar voor het overgrote deel is het nog steeds één grote kluwen, waar ik niet uitkom. Van alle ellende in het leven begrijp ik geen snars, maar er staat ook niet: *"God laat alles samenwerken tot in het 69e levensjaar"*. Mensen, wat een deceptie zou dat zijn!

Straks zullen we bij de Heer zijn. Straks zal elke knie zich buigen voor die Heer. Straks zal elke tong belijden dat Jezus Heer is. Dan is alles samengewerkt tot in dat goede. Dan mag ik met mijn Heer samen terugkijken en dan krijg ik de uitleg: *"Kijk, die onvoorstelbare ellende, Ik heb dat laten samenwerken met en zie je hoe dat uitwerkt tot in?"* O, de Heer gaat het allemaal uitleggen, verklaren en samen mogen we genieten van al het goede.

En ondertussen? Nu? Nu mogen we ook daadwerkelijk genieten van alles wat de Heer (*"Kurios"*) in ons leven uitwerkt? Hij doet ons alles toevallen. Alles, echt alles is genade. We mogen ondergaan in die overvloeiende rijkdom van genade. Voor jou, voor u, voor mij, voor iedereen!

